

FRESHABIT

Mitä kuuluu hankkeen puolivälissä?

Erikoissuunnittelija Jari Ilmonen

Puruvesi –seminaari

Kesälahti 27.7.2019

www.metsa.fi/freshabit

#freshabit #vesiperintö

Kaikkien aikojen suurin LIFE-hanke

FRESHABIT on yksi kuudesta ensimmäisellä kierroksella hyväksytyistä hankkeista uudessa rahoitusmuodossa

- Nature-hanke
- **Tavoitteena parantaa N2000-sisävesialueiden ekologista tilaa ja monimuotoisuutta**

Kokonaisbudjetti n. 20 milj.€ + täydentävät

- EU LIFE osuus 60%
- täydentäviä hankkeita ~32 milj.€

Kesto 1.1.2016 – 30.9.2022 (6v 9kk)

MH Luontopalvelut koordinoi

- 31 edunsaajaa

Hanke toteutetaan 2 vuoden sykleissä

- maksatukset ja suunnitelmien päivittäminen

Kohdealueet

1. Naamijoki (MH)
2. Pohjanmaan joet (Lapväärtin Isojoki, Ähtävänjoki ja Karvianjoen latvat) (EPOLEY)
3. Lounais-Suomi (Kiskonjoki ja Karvianjoki) (VARELY)
4. Karjaanjoki (LUVY)
5. Vanajavesi (Vanajavesikeskus)
6. Keski-Suomi (Saarijärven reitti, Etelä-Konnevesi, Päijänne) (SYKE)
7. Puruvesi (ESAELY)
8. Koitajoen alue (POKELY)

Kohdealueet

Vaikutukset kohdistuvat Natura-alueisiin tai direktiivilajeihin (raakku)

- 4 järviin painottuvaa kohdetta
- 3 sisämaan jokireittikohdetta
- 5 rannikon jokireittikohdetta

Yhteensä 12 kohdetta 8 alueella

- Kullakin alueella oma painotuksensa toimenpiteisiin
- Natura 2000 alueita 43 kpl
n. 45 000 ha + 35 000 ha

Metsähallitus toimii muutamalla alueella

- Naamijoella vetovastuu
- Koitajoki, Pohjanmaa, Puruvesi

Missä mennään?

Hanke etenee hyvin!

- Kaikki alkuperäiset tavoitteet saavutettu/saavutetaan
- Yksityiskohtia on jouduttu hiomaan, joissakin tapauksissa viivästyksiä
- Budjetin toteuma n. 50%

Toteutuksen tunnuslukuja

- Valuma-aluekunnostuksia yli 13 000 ha vaikutusalueella
- 3/6 kalatietä rakenteilla
- N. 12 km puroja kunnostettu
- Järvikunnostuksista 9/12 toteutettu/työn alla
- METSO –maanhankintaa/suojelua n. 120 ha alalla
- **Valtavasti näkyvyyttä!**

Täydentävät hankkeet

Muu rahoitus toimii Naturan toimeenpanon hyväksi

LIFE –rahoitus toimii siemenrahana isommille hankekokonaisuuksille

- Täydentävät hankkeen päätavoitteiden toteutumista
- Eivät rajoitu yksinomaan kohdealueille
- Tavoitteena aito yhteistyö hankkeiden välillä
- Asiantuntija-apua tai täydentäviä toimenpiteitä
- Hakemusvaiheessa hankkeita 4,3 milj.€
- Päivitetty tilanne noin 32 milj.€

Ad hoc: Raakun pelastus

Alun perin suoraviivaiseksi suunniteltu toimenpide; kerätään raakuntoukkia 2 kohdevesistöstä, toimitetaan kasvatettavaksi ja palautetaan hankkeen aikana kotivesistöihin

- Raakut huonossa kunnossa, eivät lisäänty luonnossa
- Toimitettiin kuntoutettavaksi, missä lisääntymistä tapahtui vasta kahden vuoden kuntoutuksen jälkeen
- Varmuuden vuoksi useampi joki mukaan
- Aikatauluviive + lisäkustannuksia

Lisärahoitusta täydentävillä hankkeilla

- Säätiot, YM:n eliötyöryhmärahoitus yms.
- Uusia hankkeita laitospesätyksen kehittämiseksi, mm. ENI CBC Kolarctic
- Kansallinen suojelutyöryhmä 2018-19

Paikallinen hankerypäs: Mustionjoen kalatiet

FRESHABIT –rahoitus alun perinkin kattamaan vain osa kuluista > täydentävä rahoitus välttämätöntä

- Kahta alinta kalatietä ollaan rakentamassa 2018-2019
- Budjetti paljon alustavia suunnitelmia suurempi, nyt noin 3 milj.€
- FRESHABIT –rahoitus vain 0,4 milj.€ (13%)

Vesistövisio LIFE –siemenrahan ympärille (LUVY)

- Kunnat mukaan
- Koskienergia
- Kalastusalueet
- Valtio

Kansainvälinen tutkimushanke: OPERANDUM

EU:n Horisontti 2020 -ohjelma

- Puruvesi Suomen kohdealueena, lisäksi tutkimusta tehdään muun muassa Elbe-joella Saksassa ja Po-joella Italiassa
- hankeyhteys vahvin koealueen toiminnan ja toimijoiden kautta
- Luontopohjaisia ratkaisuja etsitään talvien lämpenemisen ja sadannan kasvamisen aiheuttaman kuormituksen kasvun torjumiseksi, esimerkiksi kosteikkoja tai eroosion torjuntaa kasvillisuuden avulla
- Luke ja Ilmatieteen laitos

Kansainvälinen yhteistyöhanke: WAMBAAF

Interreg Baltic Sea Region

- Ei kohdekytkentää FRESHABITin kanssa, metodologinen yhteistyö
- Metsätalouden vaikutukset vesistöjen vedenlaatuun
 - Rantametsien käsittely
 - Kuivatuskäytännöt
 - Majava
- LUKE, Metsähallitus

Kiitos

www.metsa.fi/freshabit

#freshabit #vesiperintö

<https://www.youtube.com/watch?v=gt9lcpfm33c>

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

METSÄHALLITUS

SYKE

Luke
NATURAL RESOURCES
INSTITUTE FINLAND

metsäkeskus